

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 K 50 vin. za celo leto 5 kron, za Nemčijo stane 4 K 50 vin. za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; drugo inozemstvo se štira naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravitelj se nahajata v Ljubljani, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 40. V Ptuj v nedeljo dne 5. oktobra 1913. XIV. letnik.

„Stajerc“
Kmetijski koledar 1914
Koledar bode v kratkem v navadni obliki z izborno vsebino in krasnimi slikami.
Cena 60 vinarjev, s poštnino 70 vin.
Prodaja 10 koledarjev, dobi enega zastonj.
Somišljeniki! Naročite koledar pravočasno, tirajte zanj, priporočajte ga povsod!

Gnojnica. . .
Mi gotovo ne zagovarjamo slovenski psevlberalizem, ki nima prav nikakoršne življenjske moči v sebi, ki je le senca politične organizacije. Tudi ne zagovarjamo starokopitno prvaštvo, je lenarilo na lovrih iz davnih časov in miroljubno krmilo v solnce vladine milosti. Nekaj je istinito in se ne more zatajiti: da še le moderna slovensko-klerikalna stranka prinesla v našo javnost to nepopisno surovost, podlost, močno propalost in zverinsko brutalnost, pod katero trpi zdaj že par let sem srečno slovensko ljudstvo. To tako resnično kakor sveto Pismo!
Rožni venec in krucifiks vrgli so slovenski klerikalci v staro šaro, — vzeli pa so gorjajo in kliblo gnojnice v svoje blagoljubne roke. In z gorjačo ter gnojnico vodijo zoper svoje nasprotnike, z njima so pobili pošteno prepričanje ob tla in zastrepili vso javnost. . .
V evropskem časopisu se toži semintja o židovskem nasilju ali o ruski tiraniji napram Evropi in Fincem; — in vendar slovenski klerikalizem bistveno ni prav nič boljši! Klerikalna mladina se vadi v pobojih, politikujoči stani so najhujši poulični pretepači — na ulicah ležijo celi kupi aktov, ki dokazujejo ta vraga! Kdor se ne vpogne klerikalnemu strupu, tega se pljuje raz prižnic, hujska se po spodbujah njegovo ženo zoper lastnega soproga, se deco nepokornosti proti starišem. In od njega se mu kruh od ust, izroči se ga „v imenu Boga“ gladu ter bedi! Križa se njegovo dobro ime, preklinja njegovo delo, izroča se ga javne zasmehu in zasramovanju. . . V norišnicah stili so že slovenski klerikalci ljudi, ki se

jim niso pokorili, revolver za samomor so jim stisnili v roke. . .
Vsak dan vlivajo pravo morje ostudne gnojnice čez vse, kar noče na eni mizi z Verstovškeki in Korošči, s Šusteršiči in Brejci sedeti. Kje na Božjem svetu dobite toliko surovosti nakopičene, kakor v slovensko-klerikalnem časopisu? „Slovenec“ in „Straža“, „Mir“ in „Domoljub“ ali „Gospodar“ se ne pišejo s črnilom, marveč s stranišnico. . .
Ali — kdor rabi nasilje, povzroči tudi protinasilje, kdor meče blato, ta si umaže tudi sam svoje roke! Zato pa se dviga proti slovensko-klerikalni stranki danes tudi vse, kar je na Slovenskem poštenega. In ravno zato je tudi slovensko-klerikalna stranka danes tako grozovito umazana, da bi jo v drugih deželah noben pes ne povohal več. . .
Ne govorimo o tem, da se nahaja v Ameriki že cela kompagnija slovenskih politikujočih povop, ki so si z begom kognili sodnijski kazni, medtem ko so ostali doma nedolžni in vendar moralno pokvarjeni otroci-žrtve. Ne govorimo o tem, da trpijo slovenski duhovniki med seboj celo krivoprišnežnike, ki bi jih ne trpel noben drugi stan. Ne ponavljamo krvava dejstva o velikanski gospodarski škodi, ki so jo prizadeli slovenski klerikalci s svojimi „konzumi“ in „posojilnicami“. . . Vse to je pri nas že „običajno“, vse to našo javnost že „ne zanima“ več!
Ali na Kranjskem se odigrava zdaj javni škandal, v katerega središču stojijo najodličnejši voditelji slovensko-klerikalne stranke, — škandal, ki smrdi naravnost do neba! Govorili bodemo o tej stvari natančno, kadar bodejo sodnijski akti sklenjeni, kajti po našem mnenju in po mnenju vsacega poštenjaka se zamore ta škandal edino pred c. in kr. sodiščem rešiti, čeprav se skuša slovensko-klerikalna stranka s kakim jezuitizmom iz sodnijske dvorane izmuzniti. Za danes naj omenimo le sledeče: V Ljubljani se je nahajala neka gospodična Kamila Theimer, ki je igrala v javnosti prav veliko vlogo. Kér je imela tudi precejšnji vpliv na gotove merodajne kroge, pritegnili so jo klerikalni voditelji takoj na-se. Da bi jo politično še bolj izkoriščali, hoteli so jo obesiti voditelju Povšetju na vrat. Ali voditelj klerikalcev, poslanec in katoliški duhovnik dr. Janez Ev. Krek je znal slabotno ženo pregovoriti; zatajil je verske nanke in duhovniške obljube ter pričel z njo ljubavno razmerje, dokler se je ni naveličal in jo je hotel „prijatelju“ ter tovarišu Povšetju odstopiti, odnosno kakor kunjo proč vreči. . .

Zdaj se je ljubezen Kamile Theimer spreminila v sovraštvo in kakor ranjena zver pričela je ta ženska boj zoper slovensko-klerikalne voditelje. Objavila je cele kupe ljubavnih pisem in dokazil ničvrednosti klerikalnih kapacitet. Očitala je deželnemu glavarju kranjskemu dru. Šusteršiču naravnost zlorabo javnih denarjev ter cesarjevega zaupanja, dokazala nizko tonno mišljenje političnega duhovnika dr. Kreka z dejstvi, ki razsvetljujejo naravnost gorostasno moralno propalost. . . Gnojnica teče, celo morje gnojnice. . . a izliva se zdaj po tisti slovensko-klerikalni stranki, ki je vedno imela „katoličanstvo“ in „krščansko moralo“ v zakupu. . .
Človeku se opira pero, da bi gazil nadalje po tem klerikalnem blatu. V nebo kričeče pa je, da se prizadeti slovensko-klerikalni voditelji doslej izogibajo sodnije, da s tem sami sebe obsojajo. V nebo kričeče je, da tako težko obdolženi dr. Ivan Šusteršič še vedno ni dobil zaslužene brce, ker že sam nima toliko sramu, da bi izginil iz javnosti in se skril v zadnji kot svoje sobe. V nebo kričeče je, da nosi zasramovalec vere dr. Janez Ev. Krek še vedno duhovniško suktnjo. . . Samoumevno pa je za vsacega, ki pozna naše razmere, da trpi slovensko-klerikalna stranka te možake in te pojave v svoji sredi. . .
Slovensko-klerikalna stranka se pogreza v blatu, — vso slovensko javnost pretresa gnus. Da živela bode naprej, ta stranka moralničnega bankerota, živela bode dalje in zastrepjala slovensko ljudstvo in zanaprej. Zmagovala bode in se ponašala s triumfi, omogočenimi po neumrljivi neumnosti. Živela bode — in v tem tiči tragika tega smradljivega kapitla — živela bode, pa čeprav teče okoli nje morje gnojnice. . .

Politični pregled.
Politični položaj je seveda zopet jako žalosten, kakor vedno pri nas v ljubi Avstriji. Sredi oktobra meseca stopil bode baje državni zbor skupaj. Od deželnih zborov jih itak le par živi, medtem ko so ostali za delo nezmožni. Vlada se trudi na vse strani, da bi delovanje državnega zbora omogočila, pa mnogo upanja ni. Ministerski svet se je baje že posvetoval, kako je spraviti velikanske troške, ki so nastali v 11 mesečni balkanski krizi zlasti vsled naših posebnih vojaških odredb, v skupni državni proračun. Za natančno svoto teh troškov se še ne ve, ali gotovo je, da znašajo okoli 250 milijonov.

Dokazano je, da ima 50 do 100% več
jedratega mila v sebi Schichtov pralni prašek „Ženska hvala“ nego drugi podobni izdelki. „Ženska hvala“ ne vsebuje nikakoršnih škodljivih sestavin. Ako se pere perilo s cenim, praznim pa grizočim pralnim praškom, ne traja polovico tako dolgo, kakor če se pere z dobrim. Pred tem je vsakogar svarit. Ime „Schicht“ jamči za dobro blago.

